

občanské sdružení

ZPRÁVA O PROJEKTU Z OBDOBÍ SRPEN 2006 DO ČERVENEC 2007

Akce „Otevřená náruč“ byla zahájena před čtyřmi lety, kdy dne 19.12.2003 do dětského domova v Aši dorazila první proškolená dobrovolnice.

Další etapa projektu byla zahájena v srpnu 2006, kdy dále pokračoval zaběhnutý projekt v dětském domově v Aši a byl zahájen nově projekt v dětském domově v Karlových Varech.

1. REALIZACE PROJEKTU:

a/NÁBOR DOBROVOLNÍKŮ

Realizován v rámci médií (noviny, deníky, rozhlas). Propagace na školách a v různých organizacích.

b/PROVĚŘOVÁNÍ DOBROVOLNÍKŮ

Dobrovolníci procházejí pohovorem u psychologa projektu. Poté předkládají výpis z trestního rejstříku. Dále jsou proškoleni a absolvují exkurzi v rámci zařízení, kam budou docházet. Je s nimi sepsána smlouva o dobrovolnické činnosti a vystaven průkaz dobrovolníka jako identifikace pro vstup do dětského domova.

c/VLASTNÍ DOBROVOLNICKÁ ČINNOST

Dobrovolníci docházejí a dojíždějí do obou zařízení dle svých časových možností. Jedná se jak o jednodenní tak vícedenní pobyty. Dále účastní domluvených akcí s dětmi (výlety – ZOO, bazén, divadlo, různé akce pro děti mimo zařízení).

2. PRŮBĚH PROJEKTU:

a/DĚTSKÝ DOMOV V AŠI

Do tohoto zařízení dále dojíždějí dobrovolníci, kteří mají s dětským domovem navázanu již delší spolupráci. Jedná se především o dobrovolníky z Prahy, menšina je z Karlovarského kraje.

Vzhledem k velké a kvalitní možnosti ubytování v tomto zařízení sem dobrovolníci přijíždějí převážně na víkendové a vícedenní pobyty. Pořádají pro děti např. akce typu výletu do bazénu ve Františkových lázních nebo táboráky v přírodě.

V rámci aktivity jedné dobrovolnické skupiny se opakovaně uskutečnil také sedmi denní pobyt dětí na horské chatě v Krkonoších, kde se dětem velmi líbilo.

Od VIII/06 do VII/07 se v dětském domově v Aši vystříдалo cca 70 dobrovolníků (někteří opakovaně).

b/DĚTSKÝ DOMOV V KARLOVÝCH VARECH

V dětském domově v Karlových Varech byl projekt započat nejprve prostřednictvím již zkušených dobrovolníků a poté začali od ledna 2007 docházet dobrovolníci noví.

Projekt byl jak dětmi tak personálem přijat velmi kladně. Doposud se podařilo v rámci projektu ve spolupráci s dobrovolníky uspořádat i několik akcí jako výlety (ZOO Chomutov, Plzeň), divadlo, akce pro děti v Hipocentru.

Většina dobrovolníků je Karlovarského kraje. Docházejí do zařízení jak v pracovním týdnu tak o víkendech, což je velmi přínosné.

Od VIII/06 do VII/07 se v dětském domově v K.Varech vystříдалo cca 80 dobrovolníků (někteří opakovaně).

3. PŘÍNOS DOBROVOLNÍKŮ Z PROJEKTU OTEVŘENÁ NÁRUČ NA CELKOVOU ÚROVEŇ A ZKVALITNĚNÍ PSYCHOMOTORICKÉHO VÝVOJE DĚTÍ

Dětský domov Aš

Děti dlouhodobě umístěné v ústavním zařízení trpí po určité době přes veškerou snahu personálu tzv. ústavní deprivací. Po poradě s výchovnou sestrou, psychologem i personálem se každému dítěti stanoví tzv. individuální výchovný plán, ve kterém jsou popsány hlavní problémy dítěte a také cesty k nápravě. S ohledem na skutečnost, že každá sestra má v průměru 7-8 dětí na starost, je možnost individuálního přístupu velmi omezená.

Od zahájení akce Otevřená náruč jsou prováděny opakované kontroly výchovnou sestrou, personálem a psychologkou a je zjišťováno, jaké dopady tato akce má na další vývoj dětí. Byl předpoklad, že děti této věkové skupiny budou velmi příznivě reagovat na každý individuální přístup, možnost vycházek do okolí, komunikace s jednotlivou osobou. Opakovaným pozorováním a šetřením bylo skutečně ověřeno, že působení dobrovolníků napomáhá ke zlepšení dětí zejména v těchto oblastech:

1. oživení a prohloubení socializace dětí při individuálním způsobu práce s nimi, především při vycházkách do okolí, rozvoj poznání ve všech složkách jejich osobnosti (konkrétně: došlo u všech dětí k podstatnému rozvoji řeči).
2. citová vřelost, kterou dobrovolníci projevují spontánně pomáhá k odbourávání nežádoucích vlivů ústavní výchovy – děti si mohou volit a vyzkoušet nejrůznější činnosti jinak než ve skupině, mohou soustředit svojí citovou pozornost na jednu osobu, kterou mají celý den jen pro sebe. Další důležitý přínos spatřujeme v tom, že děti „na vlastní“ kůži pocítí, procítí a vyzkouší si činnosti i situace srovnatelné s vrstevníky, kteří žijí běžným způsobem života (konkrétně: vycházky do města a okolí, do cukrárny, krátké výlety)
3. děti vstřícněji a bez zbytečné ustrašenosti reagují na změny v prostředí v průběhu dne (konkrétně: ustává strach z cizích lidí, městského provozu)

Zhodnocení dosavadního průběhu naprosto jasně ukazuje na pozitivní dopady na psychomotorický vývoj dětí – přijímají úkolové situace mnohem klidněji, s větším zájem. Pracují a hrají si vytrvaleji, jsou koncentrovanější, zvědavé. Vše se pak projevuje i v úrovni rozvoje aktivní i pasivní slovní zásoby.

Kromě tohoto všeobecného působení na všechny děti ze zařízení bylo také po předchozí domluvě s konkrétním dobrovolníkem dohodnuto zaměření na děti, které se nevyvíjí optimálně a mají své problémy popsány v individuálním výchovném plánu (zde jsou zároveň i popsány metody, jak tyto problémy minimalizovat). V rámci tohoto projektu jsme zcela cíleně vybrali 4 děti, které měly poměrně výrazné problémy a těmto dětem se někteří dobrovolníci věnovali intenzivně.

1. E.B. (5,5 letý): stav po operaci závažné srdeční vady, PM retardace
opožďení vývoje – odpovídal úrovni 12-13 měsíců
zlepšení – zlepšení hrubé motoriky (začal chodit), celkové zklidnění (ústup záchvatů pláče, třesu, obavy z cizích lidí).
výsledek – v červnu 2007 jsme pro Erika našli novou rodinu, ve které se výborně zadaptoval a dobře prospívá

2. J.D. (7 letý): dětská mozková obrna-diparetická forma, PM retardace
opožďení vývoje – ve věku 70 měsíců odpovídal 24 měsícům
zlepšení – podstatné zlepšení v oblasti hrubé motoriky (začal sám chodit), jemné motoriky (úchop tužky, sebeobsluha),
podstatné zklidnění psychomotorického neklidu
výsledek – na začátku tohoto roku mohl být přeložen do zařízení,
ve kterém má možnost vzdělávat se
3. D.F. (7 letý): dětská mozková obrna-diparetická forma, PM retardace
opožďení vývoje – ve věku 70 měsíců odpovídá 26-28 měsícům
zlepšení – výrazné zlepšení hrubé motoriky (chůze bez dopomoci),
jemné motoriky (sebeobsluha), zklidnění a zlepšení
psychomotorického neklidu
výsledek – na začátku tohoto roku mohl být přeložen do zařízení,
ve kterém má možnost vzdělávat se
4. A.K. (4 letý): psychomotorická retardace, fetální alkoholový syndrom
opožďení vývoje – ve věku 48 měsíců odpovídal 25 měs., neklid
zlepšení – podstatné zklidnění neklidu, dítě je v individuální péči
klidné, přizpůsobivé, naučilo se držet tužku, stavět kostky.
Při vycházkách klidný, spolupracuje.
výsledek – toto dítě se nám podařilo umístit do pěstounské péče,
kde velmi dobře prospívá a pěstouni si pochvalují, jaké
pokroky činí !!!

Již z tohoto vyhodnocení je patrný zcela jednoznačně kladný přínos celé akce pro děti v ústavním zařízení. Na každý víkend (a nyní i všední dny, kdy je ohlášen příjezd dobrovolníka) jsou připravovány programy pro děti, které počítají s pomocí dobrovolníků.

Dalším kladem a velkým přínosem pro děti je to, že když dítě i po 2-3letém pobytu v ústavním zařízení je předáváno do nové rodiny, jsou noví rodiče příjemně překvapeni tím, co všechno dítě umí a jak s nimi krásně komunikuje. Ani tzv. adaptační fáze po příchodu do nové rodiny neprobíhá nějak negativně, ale dítě se velmi rychle zadaptuje a rychle dohání to, co ještě neumělo. Krásné dopisy a fotografie šťastných dětí i jejich nových rodičů jsou tím nejlepším ohodnocením této akce.

4. HODNOCENÍ PROJEKTU Z POHLEDU PSYCHOLOGA (zpracoval Mgr. Jaromír Jirásk)

Pohovoru předchází vyhodnocení dotazníku, kterým se uchazečka do programu hlásí. Uchazečkám jsou nabídnuty většinou dva termíny v každém měsíci, na které se mohou k pohovorům hlásit. Vlastní pohovory jsou realizovány v kancelářích DD, trvají přibližně 30 minut.

Pohovory jsou orientovány na zmapování osobnostního profilu žadatelek, především jejich motivace ke službě dětem a dispozic pro tuto dobrovolnickou činnost.

Při samotném pohovoru je nejprve provedena aktualizace údajů z dotazníku a ověření jejich pravdivosti. Dále je podrobněji prozkoumáno zázemí uchazeče, s cílem zjistit jeho zkušenosti (vlastní děti, popř. vnoučata, děti příbuzných, profesní pedagogické zkušenosti atp.) a dále ověřit emocionální zázemí. Zkoumání emocionální stability je podstatnou součástí pohovoru.

V závěru pohovoru se uchazečka dozví, zda-li byla do programu doporučena či nikoli. V případě nedoporučení se většina uchazeček dozví i důvody, ačkoli toto sdělení není povinností psychologa. V případě doporučení je dobrovolnice upozorněna na slabá místa ve své osobnostní výbavě a jsou s ní probrána možná rizika, vyplývající z angažovanosti v programu. Je seznámena se zásadami psychohygieny a supervize.

Některé dobrovolnice jsou do programu doporučeny s dalšími podmínkami nebo doporučeními, se kterými jsou v závěru pohovoru seznámeny a které jsou ve formuláři z pohovoru dále poskytnuty koordinátorce projektu.

Z všech pohovorů jsou provedeny zápisy (i u pohovorů s negativním výsledkem), které psycholog na konci měsíce předá koordinátorce projektu.

Dobrovolnice jsou také poučeny o tom, že se během svého zapojení do projektu mohou kdykoli obrátit na psychologa s žádostí o konzultaci jakéhokoli osobního problému.

Mimo samotné pohovory dochází k častému kontaktu psychologa s koordinátorkou projektu, při kterých jsou sdíleny informace o jednotlivých dobrovolnicích, míře úspěchu jejich činnosti i o programu jako celku.

Část uchazeček, které do programu vstupují má pedagogickou praxi, do DD Karlovy Vary také často také přichází uchazečky z řad studentek místní pedagogické školy. Tyto uchazečky většinou disponují dostatečnou erudicí a jsou schopny rychle orientace v projektu. Dále jsou uchazečka ze všemožných oborů, s velmi různými zájmy i dovednostmi. Obecně je dostatek mladších dobrovolnic a dobrovolnic středního věku. Je nedostatek starších dobrovolnic – „babiček“ a tradičně kritický nedostatek mužů. Při pohovorech se ukazuje, že partneři některých uchazeček by pravděpodobně byli vhodnými dobrovolníky. Zde zůstává pravděpodobně nevyužitý potenciál, který by do budoucna mohl projekt obohatit.

Další možností zlepšení vstupní fáze projektu je přepracování dotazníku dobrovolníka, které umožní kritické zhodnocení uchazeček ještě před pozváním k pohovoru, resp. odmítnutí nevyhovujících uchazeček. Zde se otvírá možnost k koordinaci postupu a o.s. Provázek a dalšími subjekty zainteresovanými v projektu Otevřená náruč.

Vstupní část projektu považuji za stabilizovanou. Výše jsou naznačeny rezervy a možnosti dalšího rozvoje. Jejich řešení by umožnilo zvýšit vstupní kapacitu projektu při zachování současného personálního (a tudíž i finančního) krytí.

V Karlových Varech dne 30.7. 2007

Zpracovala: Gabriela Kvapilová

Nadace Terezy Maxové
partner a sponzor

provázek
OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

patron